

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drweca“ wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,50 zł.
Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr.,
na stronie 3-linowej 50 gr., na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłusta) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100%, więcej.

Numer telefonu: Nowe Miasto 8.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza“ Nowe Miasto-Pomorze.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza“ Sp. z o. odp. w Nowem Miście.

ROK XIX

NOWE MIASTO LUBAWSKIE, SOBOTA, DNIA 29 LIPCA 1939

N. — N° 90

Polityka Hitlera musi powoli całe życie gospodarcze Rzeszy doprowadzić do ruiny.

Jak donosiła niedawno temu prasa, — byli dyktator finansowy Niemiec, dr Schacht, bawiący obecnie za granicą, miał wystosować do kanclerza Hitlera memoriał w sprawie sytuacji finansowo-gospodarczej Rzeszy.

Według tego memoriału sytuacja gospodarcza Niemiec jest tego rodzaju, że z końcem r. 1939 Rzesza wyczerpie wszystkie rezerwy dewizowe i stanie w obliczu braku podstawowych surowców dla przemysłu. Sytuację gospodarczą pogarsza załamanie się zapoczątkowanej przed pół rokiem ofensywy eksportowej. Akcja w tym kierunku, prowadzona w Rumunii, Turcji, Brazylii, Peru i Meksyku, w znacznym stopniu nie dopisała.

Równocześnie z wyczerpaniem zasobów kruszców i dewizowych Niemcy staną u kresu możliwości dalszego rozbudowania systemu podatkowego. W konsekwencji memoriał wskazuje, że Niemcy muszą albo w szybkim tempie wydatnie rozszerzyć swoją przestrzeń gospodarczą albo też porzucić drogę autarkii (samowystarczalności) i powrócić do systemu współpracy międzynarodowej.

Autorka memoriału doradza szybko powzięcie decyzji, gdyż czekanie do listopada lub grudnia, kiedy to Bank Rzeszy nie będzie miał ani feniga rezerw dewizowych czy kruszców, może spowodować katastrofę. Takli według relacji pism zagranicznych, powtórzonych i przez pisma nasze, memoriał — miał wystosować b. prezes Banku Rzeszy do Hitlera.

Trudno oczywiście wiedzieć, czy dr Schacht naprawdę tego rodzaju memoriał skierował do Hitlera, ale w każdym razie pewnikiem jest, że życie gospodarczo-finansowe Rzeszy na skutek polityki Hitlera jest w bardzo trudnym położeniu, jest bliskie załamania się — ruiny. Aby to móc wywnioskować, nie potrzeba nam ani podawać zawrotnych liczb obrotu pieniężnego ani dziesiątków miliardów długów, rosnących z roku na rok z zawrotną wprost szybkością, nie potrzeba ani wykazywać liczbowo, ile to już rząd nadebrał pieniędzy na poczet przyszłych podatków, aby latać bieżące wydatki, każdy bowiem laik w sprawach gospodarczych wyczuwać musi wprost instynktownie, że bezkarnie na dłuższą metę nie wolno w ten sposób gwałcić całego życia gospodarczego, jeżeli się zamienia lwia część jego zysków na armaty, tanki, karabiny, karabiny maszynowe, samoloty, a zatapia miliardy w ziemi w postaci fortyfikacji i zapór obronnych itd., a więc rzeczy, które pochłaniają olbrzymie sumy, w zamian za to nie niesdając w postaci zysków, a ujmując to wszystko produkcyjnemu życiu gospodarczemu kraju.

Już aż dotąd, jak długo stał na czele gospodarki finansowej dr Schacht, dziwiono się, skąd ten człowiek umiał sobie radzić z takimi anomaliami gospodarczo-finansowymi, jak umiał dostarczać na tak niesłychane zbrojenia odpowiednio fundusze. Ale widocznie w końcu i dr Schacht stracił wiarę w dalsze powodzenie swych cudownych sztuczek finansowych, skoro poszedł na odstawkę.

Jak źle jest z gospodarką finansową Niemiec, dowodzi choćby i ten fakt, że cała gospodarka finansowa Rzeszy została wyjęta spod jakiegokolwiek kontroli niezależnej i podporządkowana bezwzględnie Hitlerowi. Ogólnie rozumie się błyskawiczny zabór Austrii i Czech jako dążenie do rozprzestrzenienia granic Niemiec, a nam się zdaje, że przyczyną tego w głównej mierze był zamiar zagrabienia zasobów odnośnych skarbow państwa, aby za ich pomocą móc choć na pewien czas zasilić swe doszczętnie wyczerpujące się zapasy finansowe.

Kto bowiem wszystko stawia na kartę zbrojeń, ten musi też mieć na oku jedynie dążenie opłacania się tych olbrzymich wydatków za pomocą zagrabiania cudzych skarbow.

We wypadkach z Austrią i Czechosłowacją Niemcom sztuka się udała. Ale zapasy skarbowe dwóch mniejszych państw nie mogły znów starczyć na lata. Wobec potęgowanej z dnia na dzień akcji zbrojeniowej i one się wnet wyczerpały i dziś Hitler znów stoi przed alternatywą albo dalszych takich grabieży finansowych albo załamania się całego dalszego życia finansowo-gospodarczego. Ponieważ ta pierwsza droga na skutek przeciwdziałania Anglii, Francji i Polski coraz bardziej się zatarasowuje, nie przeto dziwnego, że widmo całkowitej ruiny finansowo-gospodarczej coraz groźniej się uwydatnia.

Dwa oświadczenia w sprawie Gdańska.

Znane jest rzetelne i uczelwe, jasne i wyraźne oświadczenie marsz. Śmigłego-Rydza, że o Gdańsk „będziemy się biłi nawet bez sojuszników”. Gdańsk to sprawa naszej niepodległości, a „doświadczyliśmy, co to znaczy żyć bez wolności i raczej umrzemy, aniżeli znowu utracimy tę wolność. Nie ma w Polsce ani jednego człowieka, który nie podzielałby tej wiary”.

Cały świat wie, czego Polska chce.

A Niemcy?

W deklaracji, złożonej w dniu 21 bm. mówią: „Nieprawdą jest, jakoby Niemcy chcieli wojny, prawdą jest natomiast, że chcą one Gdańska”.

W „I. K. C.” korespondent paryski tak pisze: „Niemcy postępują — powiadają dziś śmiejąc się w Paryżu — jak opryszek, który przykładając komuś rewolwer do głowy i woła: włos ci z głowy nie spadnie, jeżeli... odasz portfel”.

Wstrzymali pobory polskiemu księdzu.

Gdańsk. 26 7. Czynniki gdańskie zainteresowały się ostatnio naszymi księżmi duszpasterzami. Po aresztowaniu ks. Wieckiego, który dopiero po kilku dniach został zwolniony, nastąpił atak na polskiego wikarza przy kościele Serca Jezusowego we Wrzeszczu, ks. Clechorskiego. Referent kościelny zawiadomił ks. Clechorskiego, że począwszy od lipca nie będzie płacił uposażenia z funduszy senackich. Chodziło to, żeby uniemożliwić mu pobyt w Gdańsku.

Dlaczego w Gdańsku przedłużono wakacje?

Gdynia. 26 7. Senat gdański wydał zarządzenie, że wakacje szkolne, które normalnie kończyły się 5 sierpnia, zostają w tym roku przedłużone do 1 października br. Powodem tego ma być, że wszystkie szkoły są zajęte na kwatery dla sprzedawców do Gdańska „turystów” z Rzeszy oraz powołanej na przeszkolenie policji.

Bojówki hitlerowskie w Gdańsku strzelały do siebie. — Wypadek, który wywołał w Gdańsku powszechną wesołość.

Gdańsk. Podana ostatnio w sensacyjnej formie przez prasę gdańską wiadomość o tym, iż oddział polskiej straży granicznej przekroczył granicę gdańską i w odległości 1 km od granicy natknął się na patrol gdańskich urzędników celnych, do którego dał szereg strzałów, okazała się zwykłym bluffem.

Rzekomy oddział polski był poprostu oddziałem bojówki narodowo-socjalistycznej SA, który, nie rozpoznany przez patrol celników gdańskich i odwrotnie, nie rozpoznając ich, rozpoczął ogień z karabinów, a następnie wycofał się w głąb lasu. Fakt ten wywołał w Gdańsku powszechną wesołość.

Miesiące więzienia dla 10 uczniów.

10 uczniów, którzy zbłądziwszy w lesie, dostali się na teren gdański, zostali przez sąd gdański skazani na 1 miesiąc więzienia.

Skazani mają po 14—15 lat i są uczniami szkół powszechnych w Warszawie. Na obóz wypoczynkowy do Wierzycy wysłała ich warszawska Ubepieczalnia Społeczna. Ten drakoński wyrok na dzieci szkolne na pewno Gdańskowi zaszczytu nie przyniesie.

Śp. ks. arcybiskup Edward Ropp, metropolita - męczennik.

Jak już podaliśmy, w dniu 26 bm. rano o godz. 4,30 zmarł w Poznaniu po kilkumiesięcznej chorobie 88-letni ks. arcybiskup Edward Ropp, metropolita mohylowski.

Śp. ks. arcybiskup Ropp urodził się 2 grudnia 1851 r. w Liksnie pod Dźwińskiem. Po ukończeniu studiów prawniczych na uniwersytecie petersburskim pełnił przez pewien czas służbę cywilną, a następnie wstąpił do seminarium duchownego w Kownie, skąd dla pogłębienia nauk teologicznych udał się do Insbruku i Fryburga szwajcarskiego. Wróciwszy do kraju, dnia 20 lipca 1886 r. otrzymał święcenia kapłańskie.

W ciągu 10 lat zajmował się pracą duszpasterską jako proboszcz i dziekan w Libawie. W r. 1896 zostaje kanonikiem Kapituły Zmudzkiej. Dnia 9 czerwca 1902 r. Ojciec św. Leon XIII mianuje ks. kanonika Edwarda Roppa biskupem diecezji tyraspolskiej z rezydencją w Saratowie. Nie cały rok pracował ks. biskup Ropp na tej placówce, zdażył pozostawić jednakże po sobie chlubne wspomnienia „biskupa katolickiego”.

27 października 1903 r. Ojciec św. Pius X powierzył ks. biskupowi Roppowi stolicę biskupią w Wilnie. W chwili, kiedy objął rządy arcybiskupie w Wilnie, ścięły się z sobą stronnactwa, a wrzwały przede wszystkim stronnictwa socjalistyczne, balamucąc lud katolicki. Dotąd jeszcze tkwi w pamięci Wilna moment, gdy śp. ks. biskup Ropp, spotkawszy wzburzone i rozagitowane tłumy na ulicy, skierował je do katedry, gdzie słowem Bożym i modlitwą przyprowadził tłum do opamiętania się. Ufało Wilno swemu arcybiskupowi, wybierając go na postać do Dumy rosyjskiej.

Wielki wpływ arcybiskupa na warstwę społeczną nie podobał się duchowieństwu prawosławnemu i przedstawicielom carskiego rządu. Poszły oskarżenia i donosy do Petersburga. Skutkiem tych oskarżeń dnia 5 października 1907 r. ks. biskup Ropp w drodze administracyjnej został przez rząd skazany na wygnanie z Litwy.

Dziesięć lat spędził arcybiskup na wygnaniu. Dopiero 25 lipca 1917 roku Ojciec św. Benedykt XV powołał sp. ks. biskupa Roppa na stanowisko arcybiskupa mohylowskiego i metropolite wszystkich kościołów w Rosji.

Rządy nad archidiecezją mohylowską objął ks. arcybiskup Edward Ropp w listopadzie 1917 r. Z niezwykłą gorliwością rozpoczął pracę arcybiskupią, którą sprawował w niezwykle ciężkich warunkach. Był to czas wielkiego podniecenia i niepokoju wśród ludu. Po przewrocie bolszewickim na początku 1919 r. został wtrącony do więzienia i skazany na śmierć. Prawie cały rok znajdował się ks. arcybiskup w więzieniu, oczekując każdej chwili wykonania wyroku śmierci. Staraniem rządu polskiego ks. arcybiskup Ropp został zwolniony z więzienia i wywieziony z granic Rosji, udając się do Warszawy, gdzie mieszkał aż do końca ubiegłego roku.

Od października ub. roku śp. ks. arcybiskup Ropp mieszkał w Poznaniu u swego bratanka, dyrektora Targów Poznańskich, barona Stefana Roppa. Od marca rb. śp. ks. arcybiskup Ropp przebywał w szpitalu ss. elżbietanki, gdzie zakończył sędziwy i pracowity swój żywot. Pogrzeb został ustalony na piątek, dnia 28 bm., w archikatedrze poznańskiej.

Tacy to protektorzy!

Plan wywiezienia 1 milion 750 tys. mężczyzn z Czech.

Paryż. 26. 7. „Petit Journal” donosi z Pragi o rzekomej deportacji Czechów do Rzeszy. Dziennik wymienia liczbę 1 milion 750 tys. mężczyzn. Część z nich ma być zatrudniona w kopalniach Ruhry, część przy robotach drogowych, 200 tys. na roli. Do Czech natomiast mają być przeniesieni Niemcy z włoskiego Tyrolu i tam osiedleni.

W dniu 31 lipca 1939 roku jako w dniu Imienia

s. p.

Ignacego Mieczkowskiego odbędzie się Msza św.

w kościele parafialnym w Lidzbarku o godz. 8 rano, na którą zaprasza
wszystkich życzliwych pamięć Zmarłego.

Żona z dziećmi

Lubasz, w lipcu 1939 r.

Przewielebnemu Duchowieństwu z ks.
prob. dr. Prybą na czele, JWPanu Burmistrzo-
wi Wachowiakowi, Szan. Zarządowi Miejskiemu,
Sz. Zarządowi Emerytów Państwowych,
Krewnym i Znajomym oraz wszystkim uczest-
nikom, którzy oddali ostatnią przysługę
naszemu najdroższemu Zmarłemu
s. p.

Franciszkowi Talaśce
składamy nasze najserdeczniejsze
„**Bóg zapłać**“

RODZINA

Nowe Miasto Lub., w lipcu 1939 r.

Bank Ludowy - Nowe Miasto

Przyjmuje wkłady oszczędnościowe, płacąc od-
setki zależnie od czasu wypo-
wiedzenia - gwarantuje ich
zwrot w umówionym terminie.

Udziela pożyczek krótkoterminowych na weksle,
nadające się do redyskonta.

Podaje do wiadomości, iż uruchomiłem nowoczesną

taksówkę-samochód

na przystępnych warunkach

Kazimierz Wyźle,
kawiarnia-restauracja Lubawa-Pomorze
ul. M. Józefa Piłsudskiego 22, telefon 59.

UWAGA! UWAGA!

Ceny niższe!

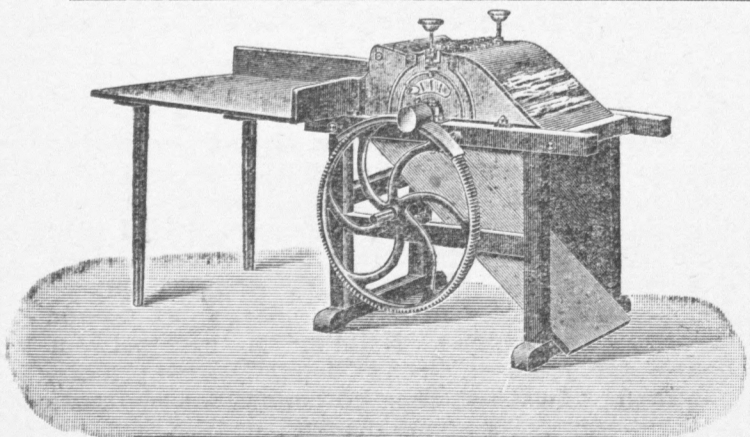
Materiały męskie na ubrania
Materiały na sukienki wełniane
Jedwabie modne desenia oraz
Ręczniki, płótna pościelowe, popeliny, płót-
na na bieliznę inleta różowe, inleta czer-
wone i spodkowe w dobrych gatunkach.

Koldry watowane, firany, kapy,
obrusy, serwetki, narzutki, ma-
katki w różnych deseniach i gat.

Na płaszcze męskie, damskie, ubrania, spod-
nie, marynarki itd. 15 proc. RABATU

poleca się w firmie

BOLESŁAW OLSZEWSKI,
NOWE MIASTO LUB.

MASZYNY ROLNICZE

wszelkich typów i fabrykatów:
manete i młocarnie, koszałki, żniwiarki i grabie

**Części zapasowe do maszyn
żniwnych.**

Okazyjnie używane maszyny dostarcza po cenach
tanich i na korzystnych warunkach

„UNIA” sp. akc. BRODNICA
odlewnia, fabryka maszyn i warsztaty napraw.

Obrączki ślubne

polecam najkorzystniej
K. MÓWKA,
segarmitrz i złotnik
Lubawa, Rynek 10.
Kupuję
złoto i srebro.

BATERIE ANODOWE

„CENTRA”

do radła i do lamp kie-
szonkowych zawsze
świeżo

POLECA

J. Truszczyński
LUBAWA, Rynek 32

GALANTERIE

damską i męską

w wielkim wyborze

polecają

Balcerowicz i Wdzięzkowski
Brodnica

przy moście

telefon 111

Na sezon zapraw

w oryginalnych butelkach

ządać prosimy w składach kolonialnych
i spożywczych.

TOMASYNA zagraniczna

już nadeszła

i jest do nabycia

w „**ROLNIKU**” Spółdzielnia rolniczo-
handlowa

w LUBAWIE — telefon 39
w NOWYM MIEŚCIE LUB. — telefon 49

Nowe najtłustsze śledzie

„Ułki” sztuka 10 gr
połów czerwcowy — 1939 rok
poleca

Stanisław Rost,
Nowe Miasto

Słoje
do zapraw poleca najtaniej
F-a Maria Wesołowska,
skład tow. kolon.
Lubawa, Rynek 28.

Dom
dwa mieszkanlowy w mieście
przy kościele dla rzemieślnika
lub emeryta, korzystnie sprze-
dam.
Wiadomość w eksp. „Drwęcy”
w Lubawie.

Udzielam

**lekcji gry
na fortepianie**

w domu i poza domem po ce-
nach dostępnych

Kto? wskaże eksp. „Drwęcy”
Nowe Miasto.

Samojazd

z patentow. osłami 1-2
konny w bardzo dobrym stanie
na sprzedaż. Cena 450,- zł.
Maj. Wardegowo,
p. Ostrowite k. Jabłonowa.

**Nowy transport
angielskich
matiasów**

najwyższej jakości (sztuka
25 gr) nadszedł
Stanisław Rost,
Nowe Miasto.

Sprzedam

48 mórg ziemi,
częściowo zabudowane wraz
z lasem i łąką korzystnie.
Kto? wskaże ekspedycja
„Drwęcy” Nowe Miasto.

Tapety

Farby
Pokosty
Szablony
Lakiery
Krede

poleca

NOWA DROGERIA

Wacław Truszczyński,
Lubawa,
ul. Zamkowa nr 1
Tel. 37

Prima WAPNO

„Piechocińskie” w kawałach

Smola

Papa dach.

Lepnik

Trzcina sufitowa

Okucie do drzwi i okien

Gwoździe budowlane i fasonowe

Żelazo sztabowe i obręczowe

Osie woz. bednarki

Wagi stołowe i dziesiętne

Odważniki mos. i żelazne

LEMIESZE i odkładnie

NA SEZON:

Garnki kamienne i słoje do zapraw

poleca w wielkim wyborze i po niższych cenach

Wł. Wyźlic

skład żelaza, materiałów budowlanych, sprzętów kuchennych, porcelany fajansu — szkła,

LUBAWA, Rynek 12

KAFLE

białe szamotowe

w różnych kolorach i najnowszych deseniach

PŁUGI

dwuskbowe

„Unia” w różnych wielkościach poleca

po cenach jak najniższych

A. Truszczyński,

skład żelaza, art. budowlanych

Lubawa, Zamkowa 2. Tel. 94.

Ostrzeżenie.

Za długą p. Władysławy Kramkowskiej

nie odpowiadam.

Kramkowski Jan
Nowe Miasto Lub.
ul. Przemysłowa 10

Odwołuję

i przepraszam za oszczerstwo i fałszywą przysięgę z dnia 26. VI. 1930 r. w sądzie w Brodnicy przeciwko niewidomej Mariannie Ewertowskiej z Prątnicy, z prośbą o przebaczenie za wszelkie krzywdy jej oraz jej krewnym wyrządzone.

Monika Karkut
Czechanówko.

3 robotników

akordowych do prac w ceglarni

potrzebuje od zaraz

Żuralski, ceglarnia Skarlinek.

Czeladnik

piekarski obeznany w cukler-
nictwie potrzebuje od zaraz

Makowski, Lubawa

Młodszy czeladnik

piekarski potrzebuje od zaraz

Makowski, Lubawa

Chłopak

do wszelkiej pracy w gospo-
darstwie potrzebuje zaraz

Kreja, Gryźliny

Potrzebny

pasterz

samotny od zaraz

Żurański, Skarlin.

Mam od zaraz wojną

POSADE

dla urzędnika gospodarczego

Graduszewski,
maj. Tylicz.

Sad

owocowy tanio wydzierżawię.

Zgłoszenia Marlanowo.

Wydzierżawię

sad owocowy.

Zgłoszenia maj. Kurzętnik.

DOM

mieszkalny z ogrodem sprze-
dam.

Oleś Ignacy
Radomno

3 pokoje

i kuchnia z przynależnościami
do wydzierżawienia w Nowym
Miście Lub.

Zgłoszenia do eksp. „Spółki
Wydawn.” Nowe Miasto Lub.

